

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Epistolarvm Innocentii III. Romani Pontificis Libri Vndecim

Innozenz <III., Papst>

Parisiis, 1682

Magvntino Archiepiscopo, & Cameracensi Episcopo, & Praeposito
Bunnensi.

urn:nbn:de:hbz:466:1-20006

tem, ne sanguis tuus de nostris manibus requiratur, qui tenemur ex injuncto nobis officio de salute animæ tuæ sollicitè cogitare, nobilitati tuæ per apostolica scripta mandamus & in virtute spiritus sancti districtè præcipimus quatenus usus consilio saniori, eandem filiam tuam prædicto Regi sponso suo, sicut præstito juramento teneris, tradere non differas in uxorem, famæ tuæ consulens & salutem. Nos enim venerabilibus fratribus nostris Maguntino Archiepiscopo & Episcopo Cameracensi nostris damus litteris in mandatis ut si venerabilis frater noster Colonienfis Archiepiscopus requisitus præfatam filiam tuam infra mensem noluerit coronare, ipsi vel eorum alter, si ambo nequeunt interesse, auctoritate nostra suffulti, eam omni contradictione, occasione, & appellatione cessante coronent. Si verò, quod non credimus, aliud duceres faciendum, noveris quòd in personam tuam, uxoris tuæ, ac terram tuæ dominationi subiectam ecclesiasticæ severitatis gladium exerceremus, cum propter similem culpam in quosdam Reges & regna ecclesiasticam jam duxerimus sententiam proferendam, sicut tua nobilitas non ignorat. Præterea, quicquid de ipsa filia tua contra mandatum nostrum feceris in derogationem canonicæ sanctionis irritum decernimus & inane; prædicto Cameracensi Episcopo & dilecto filio Præposito Bunnensi & majori Decano Colonienfis nostris dantes litteris in mandatis ut ea quæ præmissimus non differant publicare. Datum Romæ apud sanctum Petrum v. Kal. Novembris, pontificatus nostri anno septimo.

MAGVNTINO ARCHIEPISCOPO.

Epist. 112.

Cum propter defectum pallei, quod Placentinus tibi restituere noluerat, non modicum sustinueris detrimentum, & nos tuis profectibus intendentes, aliud tibi pallem per venerabilem fratrem nostrum Cameracensem Episcopum & dilectum filium magistrum Vv. de Leicestria nuntium tuum duxerimus transmittendum, fraternitati tuæ per apostolica scripta mandamus quatenus eo utaris ad divini nominis gloriam, apostolicæ sedis honorem, salutem animæ tuæ, necnon utilitatem metropolis Maguntinæ. Monemus igitur fraternitatem tuam & exhortamur in Domino, per apostolica tibi scripta mandantes quatenus tam erga nos quam erga carissimum in Christo filium nostrum illustrem Regem Ottonem in Romanorum Imperatorem electum talem te studeas exhibere ut fidem & devotionem tuam magis & magis in opere comprobemus. Datum Romæ apud sanctum Petrum v. Kal. Novembris.

MAGVNTINO ARCHIEPISCOPO,
& Cameracensi Episcopo, & Præposito Bunnensi.

Epist. 113.

Cum ij qui olim nullam vel modicam nobis & apostolicæ sedi reverentiam & obedientiam exhibebant, Græci videlicet, Blachi, Bulgari, & Armenij, nunc ad obedientiam nostram & devotionem apostolicæ sedis plenè per Dei gratiam revertantur, ut sit unum ovile & unus pastor, dolemus plurimum & turbamur quòd venerabilis frater noster Colonienfis Ar-

chiepiscopus, qui videbatur esse nobis obediens & devotus, ab obedientia & devotione nostra declinat, cum præcepta nostra, quæ ipsi multoties iteravimus pro carissimo in Christo filio nostro illustri Rege Otone in Romandrum Imperatorem electo, pertranseat aure surda, & quod pejus est, ipsum penè penitus deseruisse videatur, quodque pessimum, in contrarium machinari. Hoc autem malum tam grave reputamus & grande quòd ex eo, nisi quantocius corrigatur, Ecclesia Colonienfis & civitas irreparabile detrimentum incurrent, & ipse Archiepiscopus, qui per hoc & famam ex toto corrumpit & etiam perdit omnino, nos & Romanam Ecclesiam in confusionem, si posset, induceret vehementem. Cum enim non ipse nostrum, sed nos ejus in hac parte fuerimus judicium imitati, & in favorem ejusdem Regis ipse nos traxerit, non nos ipsum, si eum dimiserit sine nobis, quia nos eum nullatenus dimitemus, profectò tam ipsi quam nobis illud poterit non immeritò coaptari: *Si cæcus cæcum duxerit, ambo in foveam cadunt.* Sed si voluerit, potius ipse cæcus cadat in foveam quam nos, qui nolimus sequi cæcum, in foveam caruamus. Malentes igitur ut idem Archiepiscopus per admonitionis vestræ studium à suo revocetur errore, discretioni vestræ per apostolica scripta mandamus & districtè præcipimus quatenus ad Coloniensem Ecclesiam pariter accedentes, convocatis Prioribus & aliis quos videritis convocandos, coram eis dictum Archiepiscopum monere diligentius & inducere procuretis, eidem ex parte nostra in virtute obedientiæ firmiter injungentes ut ab hoc errore, usus consilio saniore, penitus respiciat, & ne omnino perdat operam & impensam, eidem Regi, sicut præstito fidelitatis juramento tenetur, suum impendat auxilium & favorem, & alios ad devotionem & servitium ejus diligenter inducat, proponentes eidem quòd si secus duxerit faciendum, in eam se difficultatem inducet de qua non facile poterit expediri. Si verò ad excusationem suam proposuerit coram vobis quòd idem Rex eum offenderit vel gravarit, ipsum cognita veritate ad satisfactionem ei debitam impendendam monere diligentius & inducere procuretis, & si necesse fuerit, auctoritate nostra cogatis; cum etsi prædicto Regi favere velimus, præfatum tamen Archiepiscopum in suo cupiamus jure fovere. Alioquin veritatem diligenter examinatum per vestras nobis litteras appellatione cessante fideliter intimetis; ut per relationem vestram instructi, si prædictus Archiepiscopus de inobedienciæ vitio, quod secundum Prophetam idololatriæ comparatur, & juramenti transgressione, per quam juxta legem divinam in vanum assumitur nomen Dei, admirabilis * apparuerit, securim ad radicem infructuosæ arboris apponamus, & cum stare non possit, apostolica falce succisa, in locum ipsius talem faciamus succrescere plantam quæ fructum suavitatis proferat & odoris. Sanè nos eadem hac vice non scribimus; quia cum super hoc ipsi multoties direxerimus scripta nostra, nihil aut parum profecimus apud ipsum, quia mandata nostra pariter & præcepta exaudire

B B b b b

Tom. I.

noluit totiens iterata. Ideoque volumus & mandamus ut has litteras in omnium legi presentia faciatis, & exhortemini clerum ac populum diligenter ne permittant ut Ecclesia Colonienfis & civitas, quæ inter universas Ecclesias & civitates regni Theutonici tam gloria quàm magnificentia est sublimis, enormiter confundatur. Ceterùm si dictus Archiepiscopus maluerit nostris obedire mandatis quàm in hujusmodi contumacia perdurare, ipsum de nostra reddatis gratia certiozem, ex parte nostra firmiter promittentes eidem quod ad honorem suum pariter & profectum taliter dante Domino intendemus quod de nostra poterit gratia merito gloriari. Vnde ut nostrum sibi sentiat patrocinium aliquatenus non deesse, si fortè contra dilectum filium nobilem virum Henricum Comitem Palatinum præfati Regis germanum querelam intorserit coram vobis, vos auctoritate nostra suffulti quod iustum fuerit appellatione postposita decernatis, & faciatis quod decreveritis per censuram ecclesiasticam firmiter observari. Quod si non omnes &c. duo vestrum. Datum Romæ apud sanctum Petrum 1 v. Kal. Novemb.

AQVILEGENSI PATRIARCHÆ.

Epist. 114.

Cum in susceptione pallei præstiturus sis corporaliter iuramentum quod nobis & successoribus nostris & Ecclesiæ Romanæ fidelis & obediens semper existeris, fraternitati tuæ per apostolica scripta mandamus & in virtute obedientiæ districtè præcipimus quod post hujusmodi iuramentum exhibitum & receptum patentes litteras tuo sigillo munitas apostolatu nostro transmittas, in quibus profitearis appetè quod ex debito præstiti iuramenti tam super imperij Romani negotio quàm etiam super aliis nobis secundùm Deum obedire teneris; ut ij qui tam in Theutonia quàm in Italia similem nobis professionem fecerunt, aut is qui pro eo quod talem facere noluit, meruit ab officio pontificali suspendi, non debeant contra nos scrupuloso corde moveri tamquam apud nos sit acceptio personarum, aut in manu nostra pondus & pondus quasi statera dolosa consistat. Alioquin propter inobedientiæ culpam, quæ secundùm Prophetam idololatriæ comparatur, ut de reatu perjuri taceamus, nisi feceris quod præcipimus infra mensem, ex tunc usum pallei tibi noveris auctoritate apostolica interdictum.

SALZBURGENSI ARCHIEPISCOPO.

Epist. 115.

Frustra jacitur rete ante oculos pennatorum, & durum est cuique contra stimulum calcitrare. Nos enim sathanæ non ignoramus astutias, & prompti sumus inobedientiam omnem ulcisci. Dominus ergo sit nobis adjutor, non timebimus quid faciat nobis homo. Maledictus enim homo qui confidit in homine, aut qui carnem brachium suum ponit. Væ autem ingredienti terram duabus viis, quia nemo potest duobus dominis deservire. Monemus igitur fraternitatem tuam & exhortamur attentius, per apostolica tibi scripta mandantes quatenus sacrosancam Romanam Ecclesiam matrem tuam de corde puro & conscientia bona & fide non ficta studeas venerari, pro certo cog-

noscens quod is qui supra se petram suam ædificavit Ecclesiam non permittet ut portæ inferi prævaleant contra eam juxta quod ipse testatur: *Descendit pluvia, venerunt flumina, flaverunt venti, & irruerunt in domum illam, & non cecidit. Erat enim supra petram fundata.* Quia verò semper diligit qui amicus est, & frater in necessitate probatur, tu, amabilis frater, tamquam aurum in fornace te proba; quamvis fornax nondum septuplum quæ succendi consueverat sit succensa, sed in proximo fulgura sint in pluviam convertenda. Datum Romæ apud sanctum Petrum v 1. Idus Maij.

*ARCHIEPISCOPO MAGVNTINO,
Episcopo Cameracensi, & Scholastico sancti
Gereonis Colonienfis.*

VT Adolphus Colonienfis Archiepiscopus incidat in foveam quam paravit & intret ipsius gladius in cor ejus, pertinax ipsius inobediencia, perjurium iteratum, & proditio divulgata deposcunt. Ipse etenim nec Deum timens, nec reveritus hominem, nec Colonienfis Ecclesiæ dignitatem attendens, in offensam Dei, Ecclesiæ Romanæ contemptum, & sedis suæ dispendium à se obedientiæ jugum excussit, iuramentum semel & iterum præstitum violavit, & eum prodidit quem crearat. Sanè cum olim carissimum in Christo filium nostrum illustrem Regem Ottonem in Romanorum Imperatorem electum coronasset in Regem, & fidelitatis ei præstitisset iuramentum, apud nos multipliciter instituit ut eidem Regi favorem apostolicum impendentes, ratum quod ipse fecerat haberemus. Cùmque multiplicatis intercessionibus obtinisset à nobis ut in favorem Regis ipsius deseremus Ecclesiæ Colonienfis honori, cepit postmodum in ejus devotione tepescere, ac manum suam ab aratro retrahens, occasiones frivolæ invenire ne quod plantaverat irrigaret; quatenus citò atresceret planta ejus, cùm sollicitudinem suam manus ei subtraheret plantatoris. Verùm quia neque qui plantat neque qui rigat est aliquid, sed qui incrementum dat Deus, invaluit nihilominus per Dei gratiam novus palmes; & cùm jam extenderet ramos suos & uberius pullularet, vidit plantator invidus & invidit, & quodammodo in ejus excidium conjuravit. Quia verò nihil est occultum quod non reveletur & absconditum quod non sciatur, sed testimonium veritatis, non potuit occultare diutius virus suum; quia nequam mentem iniqua operatio revelavit, & arbor agnita est in fructu. Commonitus igitur & conventus iterum præstitit iuramentum quod eundem Regem nunquam desereret nec in partem aliam declinaret; sed nec iuramentum stabilire potuit mentem illam, quæ innatæ levitatis vitio fluctuabat. Nos autem, licet non de facili crederemus quod vir tanta præditus dignitate sic esset adversarius sibi ipsi ut quod fecerat intenderet annullare, ne quid tamen sollicitudini nostræ deesset, ad constantiam eum excitare volentes, & monitis & minis institimus apud ipsum & sub quanta ei potuimus districtione præcepimus ut in ejusdem Regis fidelitate persisteret & ad promotionem ipsius

*Epist. 116.
Arnoldus Lubec. lib. 7. cap. 3.*